

"Freedom" per a la premsa!

La Federació Internacional de Periodistes exposa el seu memorial de greuges

—Josep Pernau—

La sang de periodista semblava escampar-se per les sales de l'hotel Château Champlain, de Montréal, seu del XXI Congrés de la Federació Internacional de Periodistes (FIP), celebrat entre els dies 8 i 12 de juny. Era la sang de molts companys morts a tot el món en el compliment del seu deure. La de Jordi Pujol i Puente, per exemple, mort a Sarajevo el passat mes de maig.

Jordi Pujol Puente estudiava 5è curs a la Facultat de Ciències de la Informació de la UAB, a Bellaterra: tenia només 25 anys, era la seva primera sortida a un front bèl·lic, on només portava dues setmanes, i com a cronista gràfic volia fer-se un nom. Tenia fusta de bon reporter, com ho han demostrat les seves fotografies, i no era un irresponsable, com ho prova que a la capital de Bòsnia ja havia connectat —com s'ha de fer— amb la gent més experta del reporterisme internacional que hi quedava. Una granada de morter el va matar quan viatjava en un cotxe amb un company de l'Associated Press, que va quedar greument ferit. Perquè, com s'escriu en el butlletí mensual de la FIP "En línea directa", tot el que es mou pels carrers de la capital de Bòsnia-Herzegovina és blanc dels atacs indiscriminats. Jordi podia haver sofert lesions que el deixessin en incapacitat laboral permanent. Però va morir. Era l'últim mort a l'ex-Iugoslàvia en els dies del Congrés i el seu cas va motivar una resolució de

la FIP: reiterar les recomanacions de la federació sobre seguretat en zones d'evident perill i requerir a totes les organitzacions membres que facin arribar a les empreses del seu àmbit l'exigència d'unes condicions de treball dignes i d'unes garanties que cobreixin els riscos materials del periodista i de la seva família.

Treballar amb armilla antibales

"El meu millor amic és un periodista bosnià. Les últimes notícies que en tinc són que està refugiat en unes golfes de Sarajevo, amb la seva dona embarassada. No sé ara si són vius o morts... Nosaltres no podem parar aquesta guerra, ni frenar les violacions dels drets humans que es fan al meu país, però podem denunciar el que passa...". Qui parla davant el Congrés és el serbi Branislav Canak, president de l'Associació de Sindicats de Periodistes Independents, amb seu a

Discurs de comiat de Mia Doornaert, presidenta sortint de la FIP

— Una resolució de la FIP
exigeix a les empreses
garanties i salari digne per
als periodistes enviats a
zones de perill —

La delegació espanyola: Julià Castelló (esquerra) i Josep Pernau (dreta), del Col·legi de Periodistes de Catalunya, i Juan Antonio Prieto i José Luis Muniain (centre), de la FAPE. A l'altra foto, a més, Koldo San Sebastian del sindicat ELA-STB i Juan Roldan, president de l'Associació de Premsa de Madrid. A la dreta, Alfonso Díez, Santiago del Valle i Valentín Álvarez de la UGT

Belgrad. "Per exercir el periodisme al meu país s'ha de portar una armilla antibales", diu la sud-africana Karen Stander. "Treballar com a periodista a la meua zona és com passar per un camp de mines", afegeix el representant de Zimbabwe.

Morts per les guerres, els odís ètnics, la intolerància, el terrorisme, el narcotràfic, les màfies... Damunt les taules les delegacions han deixat papers que denuncien la situació tràgica del periodista en el seu país o solidàriament en el dels seus veïns, quan no s'han pogut desplaçar. La revista *La pluma*, de l'Asociación Nacional de Periodistas del Perú, parla de 37 informadors morts en els últims deu anys i sorprèn el lector amb un anunci a pàgina sencera de l'Oficina de Protecció de los Derechos Humanos del Periodista: "Tu sagrada misión es informar con veracidad al pueblo. Ahora hazlo con mayor respaldo y seguridad, pues cuentas con apoyo de la OFIP. OFIP se ha creado para hacer respetar los derechos humanos del trabajador periodista. Colega: cuando te sientas amenazado acude a la OFIP. Nuestro servicio jurídico y humanitario se interesará en tu caso". Hi ha publicacions que porten títols reveladors i que són com un crít desesperat: "SOS, llibertat de Premsa a l'Àfrica Occidental". Les delegacions denuncien la situació en el seu país o en els del seu voltant, quan els seus representants no hi són presents. Sovint és la FIP la que envia comissions d'investigació a zones on les condicions són més difícils i perilloses. A l'abast dels congressistes hi ha un dossier que porta el títol eloqüent de "Periodismo en el rincón de los muertos. Estudio de las matanzas de periodistas en Perú y El Salvador". I un altre sobre Guatemala titulat "Periodismo, un círculo de silencio y terror". Aquestes missions, que compten sovint amb el suport econòmic dels països nòrdics, són efectives. Per això les reclamen molt delegats. Se n'han enviat últimament a Israel i als territoris ocupats de Palestina i a Corea del Sud, i començarà aviat les seves tasques la que ha d'anar a Turquia. A Montréal es reclamen comissions per Algèria, la CEI, Xipre, els països del Bàltic, Colòmbia -97 informadors morts entre 1977 i 1992-, Timor de l'Est... I es demanen oficines regionals permanents de la FIP, perquè com recorda el representant de l'Índia, "Brussel·les està molt lluny".

84 morts al 1991, almenys

"1991 ha estat un nou any sinistre per als periodistes. És l'any que presenta el rècord de periodistes morts en l'exercici de la seva professió. El nombre exacte de víctimes no es coneix. Les estadístiques publicades per la FIP en acabar 1991 situen la xifra en 84 morts, almenys...". Amb aquestes paraules del secretari general, Aidan White, s'obria el diumenge 7 de maig la conferència sobre la Seguretat i la Protecció dels Periodistes, prèvia al Congrès. Durant set hores, els perills es denuncien des de

— El XXI Congrés de la Federació Internacional de Periodistes és el primer en què el Col·legi de Catalunya hi participa de ple dret —

tots els racons del món. La creixent inseguretat fa més forts els vincles solidaris, i si la xifra de morts va ser més alta que mai el 1991, des de l'1 de gener d'aquest any funciona a la FIP un Fons de Seguretat, que aportarà ajuda humanitària i legal als periodistes damnats pels riscos professionals en zones "calentes" i a les seves famílies. Quan la delegació danesa fa donació al Fons d'un taló per valor de 35.000 dòlars recaptats pel sindicat entre els professionals del seu país, el senegalès Mademba Ndiaye agraeix l'establiment del fons solidari i recorda que un dòlar donat per Àfrica pot ser tan important com una quantitat milionària arribada d'un país industrialitzat.

Els perills aguditzen l'enginy i el Congrés de Montréal s'aprofita per crear un centre, que tindrà la seva seu a Toronto, per vetllar per la llibertat d'expressió al món. La FIP, juntament amb el PEN Internacional, Reporters Sense Fronteres, el Comitè Canadenc per a la Protecció dels Periodistes, la mateixa organització nord-americana, la Fundació per a la Llibertat d'Expressió, de Nova York, Amnistia Internacional, la Creu Roja –en qualitat d'observadora– i altres organitzacions han promogut la creació d'aquest centre –The International Freedom of Expression Exchange– que mitjançant una xarxa electrònica d'alerta mobilitzarà i coordinarà la comunitat internacional de la comunicació quan una crisi posi en perill la llibertat d'expressió en algun lloc del món. "En alguns països –es diu en el document fundacional–, quan un periodista és detingut, sovint és torturat, assassinat o se'l fa desaparèixer abans de transcórrer les primeres 72 hores. És, per tant, molt important que les respostes davant aquestes amenaces siguin adequadament coordinades, de manera que serveixin per garantir la seguretat de la persona detinguda. Quan a la seu de Toronto s'encengui la llum roja, el senyal d'alerta s'encendrà a totes les organitzacions del món preocupades per la llibertat d'expressió.

Avui, 11 de juny, quart dia del Congrés, la llum vermella s'ha encès a l'hotel Château Champlain. A Caracas, 11 periodistes de vuit mitjans de comunicació han estat agredits brutalment per les anomenades forces de seguretat. Amb el suport del sindicat de Noruega, a la capital veneçolana funciona una oficina de la FIP per Amèrica Llatina i la protesta arriba aviat a les autoritats. Sortosament, res no ha passat que sigui irremeiable, com va succeir el dia 2 a Lima, on van morir tres persones, entre elles un periodista, per l'explosió d'una bomba que va destruir les instal·lacions del Canal 2 de la televisió. A Montréal arriba per fax la primera pàgina del diari *El Peruano* anunciant que avui un "Demencial acto será denunciado al mundo en el XXI Congreso de Periodistas en Canadá". Aquest cop la violència ha vingut del grup terrorista Sendero Luminoso. Altres vegades el seu origen ha estat en les forces policíiques o en grups paramilitars paral·lels. Per això el paper de l'Asociación Nacional de Periodistas condemna la violència "venga de donde venga". ¿De què ens

sona a nosaltres, ciutadans de l'Estat espanyol, aquesta expressió?

La comunitat periodística internacional

Al Congrés, hi assisteixen delegacions de 60 països. Per Espanya hi són els representants de les tres organitzacions membres. Juan Roldán, Juan Antonio Prieto, José Luis Muniain, Julià Castelló i Josep Pernau hi assisteixen per la Federació de Asociaciones de la Prensa de España (FAPE) –Col·legi de Periodistes de Catalunya. És la primera vegada que som aquí amb plens drets. Al 1990, amb els companys de la FAPE, Carles Sentís, Jaume Guillamet i Julià Castelló eren al Congrés de Sardenya per guanyar la nostra incorporació a la FIP. A Montreal, hi són també els companys Alfonso Díez, Santiago del Valle i Valentín Andrés, per l'Agrupación de Periodistas de la UGT, i Koldo San Sebastian, pel sindicat basc ELA-STV. El món ha canviat molt des del Congrés de Sardenya i moltes organitzacions han sorgit en els últims temps. Per exemple, les dels països de l'Est. No hi són pas tots, a Montréal. Algunes organitzacions, com les de la CEI, no tenen els papers prou clars. Altres han estat acceptades ja com a associades, amb veu però sense vot. En espera de l'afiliació, hi han enviat els seus delegats com a observadors. Amb plens drets hi ha els polonesos, els romanesos, els hongaresos, els búlgars, els eslovens, els txecs i els eslovens. Encara que tot ha canviat, allí, són veus que provenen del fred, i les seves paraules adopten un to dramàtic. Parla el txec Vladimir Kaspar: "El meu país va ser un dels fundadors de la FIP, abans de la guerra. Però hem viscut 40 anys en

Jens Linde, del sindicat danès de periodistes, nou president de la FIP, abraça la seva antecessora.

— **Jens Linde, del poderós sindicat danès de periodistes, succeeix Mia Doornaert al capdavant de la FIP** —

l'obscurantisme i el burocratisme. El passat és passat, però necessitem el vostre ajut per afrontar les complicacions que sorgeixen en el camí inexplorat cap a la democràcia. No tenim mitjans ni prou experiència. Ajudeu-nos. Estem plens d'esperança i esperem trobar la saviesa per afrontar el futur". Qui parla és un home gran. Va ser depurat en els anys 50; després se li va permetre exercir, i al 1968, per la primavera de Praga, va ser elegit president de la Unió de Periodistes Txecoslovacs. Però amb l'entrada dels tancs soviètics al seu país, va ser depurat altre cop, i si va sobreviure va ser treballant a la construcció durant 20 anys. No en parla en públic, d'aquesta experiència. L'explica quan se li pregunta privadament. Igual que Ivan Strogov, de Bulgària, cronista esportiu de renom en el seu país, expulsat de cinc diaris fins al 1990 i que es va malguanyar la vida durant llargues temporades fent de negre a casa seva per a d'altres periodistes als quals es permetia escriure.

També tenen un to dramàtic les paraules de l'estoniana Eva Ehvart: "Ens van ensenyar que el partit sempre obrava correctament. Ara ningú no ens dona consignes, però nosaltres ens continuem preguntant: ¿és correcte el que estic fent? Podem tenir 50 anys, però som com criatures, i he de dir que els nostres veïns finlandesos ens han cuidat com si fóssim bebès. Hem tingut molts de problemes inesperats en ètica periodística. Els col·legues suïssos ens han fet un manual sobre periodisme en transició cap a la llibertat. No sabíem què era, això. El pròxim ja el farem nosaltres i serà millor, perquè esperem ser adults en el pròxim congrés de la FIP". Els romanesos demanen assistència per organitzar-se en la llibertat, i el lituà Vilius Kavaliauskas, en denunciar els problemes que tenen amb les seves autoritats, es dol: "Ara ja no som a la primera pàgina de la premsa internacional".

Diis Bohn de Noruega, al peu de canó dos mesos abans de parir.

Les restes d'un món dividit en dos blocs

Quan el món estava dividit en blocs, aquests països estaven a l'Organització Internacional de Periodistes (OIP), amb seu a Praga: el Pacte de Varsòvia del periodisme. Ara són o esperen entrar a la FIP, amb seu a Brussel·les. L'OIP sobreviu, encara que les autoritats txeques els han dit que de Praga se n'han d'anar, i l'OIP tampoc no té gaire interès a continuar allí, perquè la seva històrica seu marca molt, si l'organització vol aparèixer ara com a independent. Sembla que a Madrid podria trobar refugi. Amb la CGT francesa i els últims països comunistes, agrupa sobretot organitzacions del Tercer Món. El seu president, el brasiler Armando Rollemberg, ha vingut a Montréal a explicar l'autocrítica i el canvi que ha fet l'OIP per desbrossar el camí que diu que ha de portar a la unitat del moviment periodístic internacional, perquè "els fantasmes que ens van separar encara són vius i s'han mostrat més sòlids que el mur de Berlín". Ja no defensen el control estatal sobre els mitjans de comunicació, i ara parlen del control social, per organitzacions independents del poder. Té raó. Els fantasmes encara són vius. Al programa d'acció 1992-95 de la FIP hi ha un punt que parla de "fomentar els contactes entre els sindicats membres de la Federació i l'OIP". Quan es debat aquest punt la francesa Evelyne Salamero (Force Ouvrière) tanca el seu parlament amb aquesta frase rotunda: "La guerra freda de la informació l'hem guanyat nosaltres, i hem de consolidar la nostra victòria". Però els blocs ja no existeixen i, encara que sigui amb recels i fantasmes pel mig, els contactes FIP-OIP es mantindran.

Estem en un microcosmos en què es reflecteixen els problemes del món. De vegades no són problemes, sinó dèries polítiques, que semblen més inspirades pels dirigents governamentals que per la consciència professional. Els grecs, per exemple, semblen més preocupats per la reivindicació del territori macedoni de l'ex-Iugoslàvia que pels seus problemes amb la llibertat d'expressió, i obsequien a tothom que els escolta pels passadissos amb llibres sobre la unitat de les terres de Macedònia i amb insígnies reivindicatives.

"Companys, no ens oblideu!"

Però és l'únic cas en què uns periodistes es fan portaveus d'unes reivindicacions que no els toquen. El representant de Hong Kong, Wong Kwok-wah, denuncia el que passa a la Xina, on els periodistes que van confiar en un eixamplament de les llibertats democràtiques han estat depurats i silenciats després de la brutal repressió de la plaça de Tiananmen. ¿Què succeirà a Hong Kong, quan d'aquí a cinc anys la colònia britànica passi a sobirania xinesa? Potser les empreses comercials i industrials podran sobreviure en els dos sistemes. Però els

**— Una xarxa d'alerta
mobilitzarà els periodistes
de tot el món quan sigui en
perill la llibertat
d'expressió —**

periodistes no venem productes, sinó que oferim informació i opinió, i volem que aquestes siguin lliures. "¿Què passarà amb la nostra premsa, les nostres ràdios i la nostra televisió? Companys, no ens oblideu, i no oblideu tampoc els nostres col·legues de la Xina!".

El vell conflicte àrabo-israelià es reflecteix a Montréal. En les primeres paraules inaugurals, el secretari general, Aidan White, assenyala que els representants dels territoris ocupats no hi són presents en aquell moment perquè les autoritats israelianes els han posat problemes amb els visats, però que un d'ells arribarà a la tarda del mateix dia 8. La relació professional entre palestins i israelians tindrà aquí un to ben diferent del que es reflecteix quotidianament als mitjans de comunicació entre les dues comunitats. Es podria parlar d'una convivència idíl·lica, i no es pot dubtar que els dos delegats, el palestí Salaha Zudaika i l'israelià Zvi Goren, quan parlen davant el Congrés expressen sentiments sincers. L'un dóna suport als projectes de resolució de l'altre, i tots dos expressen les seves esperances en la proposta del secretari general de la FIP per organitzar properament una conferència internacional a Jerusalem sobre la llibertat de premsa. La denúncia sobre la situació dels periodistes i els mitjans palestins als territoris ocupats tenen un to més rotund quan provenen del representant israelià, i a la sala s'escolten forts aplaudiments de l'assemblea quan parla de les restriccions de moviments per als periodistes àrabs, de l'encerclament repressiu que sofreix la seva premsa, però també de les limitacions que s'imposen als professionals israelians i als corresponents estrangers.

Contra la difamació en el nou Codi Penal

La solidaritat internacional ens fa sentir a tots més forts, i cada delegació exposa els problemes que es viuen en el seu país o a la seva zona amb la llibertat d'expressió. Així, l'assemblea es fa ressò de la preocupació dels periodistes espanyols per la introducció en l'avantprojecte del nou Codi Penal de la figura delictiva de la difamació, que podria comportar penes d'inhabilitació professional. I la veu de la FIP, que aplega més de 200.000 periodistes de tot el món, aixeca una crida al Govern espanyol perquè retiri aquests articles de l'avantprojecte legislatiu.

Aquí, al *ball room* de l'hotel de Montréal, on es fan les sessions plenàries, el món és petit. Et gires i prop del teu seient hi ha la delegada de Papuàsia-Nova Guinea, Ambie Bulum, que ens parlarà de les agressions contra la llibertat d'informació i d'opinió a les illes Fiji, a les Salomó i al seu propi país. De darrera teu s'aixeca un representant peruà per explicar que l'autocop d'Estat de Fujimori els ha privat de drets sindicals, i per demanar una campanya mundial per a la protecció de la llibertat d'expressió com un dret, no dels periodistes, sinó de tota la col·lectivitat.

Divendres passat, quan vàrem arribar a l'hotel, es feia en aquesta sala un ball de fi de curs. Els nois i noies arribaven en espectaculars limusines, i fins al vestibul oïem les rialles i la gatzara juvenívols del pis de baix. Avui, a la sala, en un silenci que es pot tallar, s'escolten les paraules de Ho Van Dong, ex-president del que es va anomenar Sindicat de Periodistes de Vietnam del

Un bon coneixedor dels vins catalans

Al nou president de la FIP, el dinamarquè Jens Linde, no li són gens estranys els noms de Sant Sadurní i de Raimat. És un home que coneix molt bé els vins espanyols i en concret els catalans, sobre els quals ha escrit molt i a més en té una bona col·lecció d'ampolles. Però no és que sigui pròpiament un periodista especialitzat en gastronomia. La seva feina actual és a Ràdio Dinamarca, on ocupa el càrrec de redactor en cap dels butlletins informatius nacionals i internacionals.

És home sortit d'una escola de periodisme, en la qual es va diplomar el 1973. Les seves responsabilitats professionals, primer a la premsa escrita i després a la ràdio, han anat acompanyades sempre de tasques sindicals. Des de 1980 ha participat en tots els congressos de la FIP, en la qual ocupava ja una vice-presidència. L'any 1991 ha estat membre de la comissió d'investigació enviada a Israel i els territoris ocupats, i en els dos darrers anys ha treballat per a la FIP a Itàlia, Moscou, Txecoslovàquia, Amèrica Central i Àfrica del Sud. Ha accedit ara a la presidència després de la seva victòria sobre l'australià Christophen Warren, per 141 vots contra 99.

Al Congrés de Montréal ha quedat renovat tot el consell executiu de l'organització, en què per primer cop hi figura un membre de la FAPE, el president de l'Asociación de la Prensa de Cantabria, Juan Antonio Prieto, com a conseller regional per Europa.

Amb Jens Linde, la cúpula ha quedat formada pel vice-president primer, l'alemany Gustl Glattfelder, i els dos vice-presidents, l'argentí Rodolfo Audi, i el tunisià Mohamed Ben Salah. Com a consellers regionals, a més de Prieto (Europa), hi figuren un canadenc (Amèrica del Nord) un veneçolà (Amèrica Central i del Sud), un coreà (Àsia del Nord) un senegalès (Àfrica) i un neozelandès (Oceania i Àrea del Pacífic). Les altres conselleries han recaigut en una noruega, una belga, una sud-africana i una costa-riquenya, i en un holandès, un britànic, un finlandès, un kenià, un israelià i un representant de Malàisia. En resum, l'equip de govern ha quedat format per vuit europeus, quatre americans, quatre africans, tres asiàtics i un representant d'Oceania. Per sexes, els homes són 16 i les dones quatre. L'Europa ex comunista només compta amb un hongarès, com a conseller suplent. ●

El danès
Jens Linde, nou
president de la FIP.

Sud, empresonat després de la unificació (1975), enviat a camps de reeducació per les noves autoritats comunistes i fugit del seu país el 1989 en un *boat people*. El Congrés és una caixa de ressonància, i el col·lega vietnamita demana articles en favor dels seus companys empresonats, en camps de reeducació o que malviuen al camp menjant el que poden o com a venedors ambulants, si és que tenen alguna cosa per vendre, pels carrers de Ciutat Ho Chi Minh, abans Saigon.

Però no hem d'anar tan lluny. Els problemes els tenim a casa, a la nostra Europa. De Turquia, se'n parla una i altra vegada, però dels problemes que es viuen allí, se n'han de fer ressò els altres, perquè els turcs no han vingut. La seva organització té greus problemes amb les autoritats. Sobre alguns periodistes han recaigut penes de 120, 60 i 30 anys. Quan un estranger vol parlar del problema dels kurds només troba entrebancs i perills. La FIP ha enviat recentment una carta al primer ministre, però la carta ha estat retornada.

Radiografia ràpida del moment

Són cinc dies intensos en què la comunitat periodística internacional exposa el seu memorial de greuges. Potser només és una il·lusió, però parlar aquí és com un alliberament dels nostres problemes quotidians. L'assemblea permet fer una radiografia ràpida del moment.

— Grups plurinacionals multimèdia. La penetració persisteix per diferents àrees del món. Hersant s'ha quedat amb bona part de la premsa escrita i la televisió de l'Àfrica Occidental. A l'Europa Central i de l'Est es passa de l'uniformisme estatal a l'uniformisme empresarial. El mateix grup ja té 8 diaris a Polònia i 2 a Txecoslovàquia, i el grup alemany Springer s'estén per Hongria. El racisme i la intolerància tenen cada cop més la seva veu en la premsa groga britànica vinculada als grans grups (Maxwell, Thompson).

— Secret professional i fonts d'informació. Després de més de 100 anys de lluita amb èxit a Austràlia sobre la protecció de les fonts informatives, ara s'han empresonat dos periodistes per haver-se negat a revelar-les.

— Secrets oficials. Les legislacions de molts països són cada cop més restrictives amb les decisions dels Governos. A Zimbawe es va empresonar un periodista per haver explicat el menú d'un dia a les Forces Armades. Però el problema el tenim a casa, amb un projecte de directiva de la Comissió Europea, que els estats membres podrien aprofitar per limitar la lliure circulació de la informació que prové de fonts oficials. En demanar que el projecte es retiri, la FIP diu que des de la nostra vella Europa, bressol dels Drets de l'Home, es donaria "un mal exemple al món".

— Concentració empresarial i inestabilitat laboral. En poc temps, el tancament de diaris ha fet perdre la feina a 1.000 periodistes a Austràlia, i el mateix

fenomen es dona a Nova Zelanda. Segons els testimonis dels portaveus sindicals, fins i tot en països desenvolupats, com Holanda i Finlàndia, hi ha una tendència a substituir els treballadors fixos per contractats a temps parcial i *free lances*, o tal com es diu aquí, "autocontractats".

— Drets associatius i sindicals. A molts països, des dels Estats Units i la Gran Bretanya fins a Corea o l'Índia, s'observa una ofensiva dels Governos i de les empreses per limitar aquests drets. El sindicat nord-americà The Newspaper Guild es troba en una greu crisi i a l'Índia no es contracta cap periodista vinculat als moviments de solidaritat professional.

— Dones. Al Congrés es presenta el treball d'una enquesta internacional sobre la situació de la dona en el món de la informació. S'ha fet entre les organitzacions membres de la FIP de Dinamarca (30% de participació de les dones), Gran Bretanya i Irlanda (34%), Finlàndia (49%), Canadà (10%), Alemanya (31,5%), Itàlia (27%), Malàisia (26%), Suècia (41%), Tunísia (18%) i Estats Units (58%). Malgrat els diferents nivells de desenvolupament econòmic i social en els països investigats, l'enquesta posa en comú les majors dificultats universals de les dones per accedir a llocs de més responsabilitat professional.

A les dones, per parlar dels seus problemes, se'ls han reservat dues hores, de 6 a 8 del vespre, després d'una intensa jornada per a tots, fora ja de l'horari del Congrés. Per això protesten i diuen amb raó que la seva reunió ha estat clandestina. I demanen quotes orgàniques de participació en el nou Consell Executiu que s'ha d'elegir, per a una organització que curiosament ha estat presidida magistralment en els últims anys, segons reconeix tothom, per una dona, la belga Mia Doornaert. La discussió serà llarga. Els representants dels països nòrdics i centreeuropeus, que són contraris en el seu àmbit a les quotes, perquè allí tot funciona amb normalitat entre els dos sexes, aquí es mostren partidaris d'uns mínims femenins estatutaris. La balança es decanta per la intervenció del delegat senegalès, un home sempre brillant, quan diu que no s'ha de maquillar la realitat, que les dones han d'estar més àmpliament representades en l'òrgan de direcció de la FIP, però que abans caldrà que la seva presència sigui més nombrosa en les delegacions. Sense quotes mínimes prefixades es porta a cap l'últim dia l'elecció de quatre dones com a conselleres (20% del Comitè). Són una noruega, una sud-africana, una belga i una costa-riquenya, i queden com a membres suplents una candidata i la representant de Papuàsia.

Són ja les últimes hores del mandat de Mia Doornaert, a qui ara substituirà el dinamarqués Jens Linde. Els anys de la presidenta belga han estat els dels grans canvis en el si de la FIP i els de la gran expansió de la federació pels cinc continents. Quan el Congrés li ret homenatge, en forma d'un aplaudiment que es perllonga durant alguns minuts, és a la persona que ha portat la direcció de les tasques de la nostra Comunitat Internacional i que ha sabut encarrilar la solidaritat dels periodistes del món. En aquest cas ha estat una dona. ●

— **La FIP demana al govern espanyol que retiri el delictes de difamació del Codi Penal** —